

Samarbejdet der bærer forebyggelse

Denne årsberetning undersøger SSP-samarbejdet gennem stemmer fra unge, forældre, frivillige og fagprofessionelle i Helsingør Kommune.

2–3

FORORD

4–6

SSP'S FOREBYGGENDE ARBEJDE OG TVÆRSEKTORIELLE SAMARBEJDE

SSP og Cube samler viden fra skole, familie, politi og lokalsamfund, så der kan handles hurtigt på fx skolefravær, digitale krænkelser og utryghedsskabende ungegrupper.

7–9

FÆLLESSKABER, FRITID OG DELTAGELSE

Kapitlet fremhæver, hvordan SSP-samarbejdet styrkes gennem indsatsen SLISU, hvor boksning, fodbold og e-sport giver unge struktur, stærke relationer og et positivt alternativ til gademiljøet.

10–13

SKOLESAMARBEJDET

Kapitlet viser, hvordan faste SSP-konsulenter, SSP-oplæg og Ungeprofilundersøgelsen styrker skolernes tidlige indsats og omsætter viden til handling.

14–15

DET OPSØGENDE ARBEJDE I DET OFFENTLIGE RUM

SSP, DSB, Natteravnene og lokale forældre skaber tryghed dér, hvor de unge færdes – fra stationer og bymidte til boligområder som Vapnagård og Espergærde. Kapitlet viser, hvordan synlige voksne og hurtig koordinering kan gøre en konkret forskel

16–18

UNGDOMSKRIMINALITET OG TIDLIG INDSATS

Læs, hvordan der i SSP-samarbejdet reageres på tidlige tegn som skolefravær, hashbrug og risikofyldte relationer – og hvordan kontaktpersoner og familieførløb kan skabe ro, selvværd og en vej væk fra kriminalitet.

19–21

NEGATIV SOCIAL KONTROL OG EKSTREMISME

Hvordan hjælper SSP-samarbejdet uddannelsesinstitutioner med at handle i konkrete tvivlsager om fx tvang og begrænsninger som følge af negativ social kontrol – og hvordan bruges samarbejdet med Infohus Nordsjælland ved bekymring for ekstremisme.

22–23

ALKOHOL, RUSMIDLER

Skoler, ungdomsuddannelser, sundhedsområdet og SSP omsætter, gennem tidlig opsporing og helhedsorienterede indsatser, viden om unges trivsel, fællesskaber og rusmiddelbrug til forebyggelse af alkohol- og rusmidler.

24–26

BLIK MOD 2027

SSP Helsingør
Sydvej 17
3000 Helsingør
49 28 27 18
ssp@helsingor.dk
www.ssp.helsingor.dk

FORORD

Af SSP-leder Kasper Pihl Jørgensen

Samarbejdet, der bærer forebyggelsen

Forebyggelse begynder ofte længe før, der er tale om kriminalitet. Det kan begynde med en elev, der gradvist mister tilknytningen til skolen. En ung, der trækker sig fra fællesskabet. Eller en familie, hvor hverdagens udfordringer vokser, og hvor der er behov for, at nogen ser, lytter og reagerer i tide.

Fælles for situationerne er, at de sjældent kan forstås eller løses af én fagperson eller én indsats alene. De kræver, at vi ser sammenhængene i børn og unges liv og tager et fælles ansvar for at handle.

Det er netop her, SSP-samarbejdet har sin styrke.

Forebyggelse er et fælles ansvar

Som SSP-leder er jeg særligt optaget af, hvordan vi som kommune skaber de bedste betingelser for, at alle børn og unge – uanset deres forudsætninger – møder betydningsfulde voksne, som ser dem, forstår dem og handler, når behovet opstår.

For mig handler meningsfuld forebyggelse ikke nødvendigvis om at gøre mere, men om at gøre det rigtige sammen. Om at forbinde den viden, de ressourcer og de relationer, der allerede findes omkring den enkelte unge, og omsætte dem til handling.

En skole kan opleve bekymrende fravær, familien kan stå med konflikter derhjemme, mens andre fagpersoner møder den samme unge i fællesskaber præget af mistrivsel eller risikoadfærd. Hver især ser vi en del af den unges virkelighed. Først når vi bringer vores perspektiver sammen, får vi et bedre grundlag for at forstå, hvad der er på spil, og hvad der kan gøre en forskel.

I Helsingør har vi gennem mange år opbygget et tæt samarbejde mellem skoler, ungdomsuddannelser, sociale indsatser, politi, foreninger og lokale aktører. Det personlige kendskab og den gensidige tillid gør det lettere at række ud, dele bekymringer og handle rettidigt.

Forebyggelse skal give mening for dem, det handler om

Vi må samtidig huske, at det, vi som fagprofessionelle oplever som en relevant indsats, ikke nødvendigvis opleves på samme måde af børn, unge og deres familier.

For nogle kan mødet med kommunen være forbundet med usikkerhed. Derfor må vi være nysgerrige på deres perspektiver og tydelige om vores intentioner. Tillid skabes, når mennesker oplever sig lyttet til, taget alvorligt og inddraget i de beslutninger, der vedrører deres liv.

Det kræver faglighed, vedholdenhed og vilje til at justere vores tilgang, når noget ikke lykkes første gang.

Årsberetningen giver i år ordet til samarbejdet

I årets beretning har vi valgt at lade unge, forældre, frivillige og fagprofessionelle fortælle, hvordan de oplever og anvender SSP-samarbejdet i praksis.

Deres fortællinger giver et indblik i både de muligheder og de udfordringer, der præger det forebyggende arbejde. De viser betydningen af tilgængelige voksne, kontinuitet og samarbejde på tværs af faglige og organisatoriske grænser.

Samtidig minder de os om, at forebyggelse ikke alene handler om at forhindre kriminalitet og risikoadfærd. Det handler i lige så høj grad om at skabe betingelser for trivsel, udvikling og deltagelse i meningsfulde fællesskaber.

Jeg vil gerne takke alle vores samarbejdspartnere, medarbejdere, frivillige, unge og familier for deres engagement, tillid og vedholdenhed.

SSP lykkes ikke alene. Vi lykkes, når vi bringer vores forskellige fagligheder i spil, tager ansvar sammen og holder fast – også når løsningerne ikke er enkle.

Det er samarbejdet, der bærer forebyggelsen.

God læselyst.

Kasper Pihl Jørgensen

SSP-leder, Helsingør Kommune

DISCLAIMER

SSP's indsatser er i høj grad tilbud med frivillig deltagelse af den unge og den unges forældre. Tilbuddene favner og benyttes af forskellige borgere i forhold til både alder og socioøkonomisk status. Der vil naturligvis være borgere, der takker nej til SSP's tilbud, eller som starter og af forskellige grunde vælger ikke at fortsætte. Der vil også være familier, som aldrig rækker ud, eller som klarer sig selv på anden vis. Ligeledes modtager SSP dagligt mange anonyme henvendelser fra både borgere og fagpersoner, som ønsker sparring, råd, vejledning og akut hjælp i forhold til deres eget ansvar eller i forhold til et ungt menneske, de bekymrer sig om. Af gode grunde er stemmer fra disse borgergrupper ikke repræsenteret i denne årsberetning.

"Stabiliteten i SSP's medarbejdergruppe gør en enorm forskel. Det er meget unikt. (...) Det betyder, at det går lynstærkt at sætte ind, tage kontakt, række ud med støtte og aftale, hvem der gør hvad." — faglig koordinator, 10. klasse Ungdomsskolen

Kapitel 1: SSP's forebyggende arbejde og tværsektorielle samarbejde

SSP står for Skole, Social & Sundhed og Politi og er sammen med værestedet Cube organisatorisk forankret i Center for Børn, Unge og Familier. SSP arbejder både generelt og specifikt kriminalitetsforebyggende med alle børn og unge op til 25 år. Den generelle indsats retter sig mod hele børne- og ungegruppen og foregår typisk gennem oplæg, samarbejde med skoler og ungdomsuddannelser, forældresamarbejde og indsatser i lokalmiljøet. Den specifikke indsats retter sig mod børn og unge, der er i risiko for eller allerede befinder sig i kriminalitet, risikoadfærd eller gadeorienterede fællesskaber.

SSP Helsingør er organiseret, så både opsøgende arbejde, familieorienterede indsatser, viden til frontpersonale og tæt koordinering med politiet kan ske fleksibelt og hurtigt. De faste samarbejdsfora – lokalgrupper, § 115- og koordinationsmøder, SSP+ og bandexit, handleplansarbejdet med opbygning og fastholdelse af netværk omkring det offentlige rum, hotspots og boligområderne – udgør rygraden i den forebyggende struktur.

CUBE

En vigtig del af denne forebyggende struktur er Cube, som gennem mange år har fungeret som et lavtærskeltilbud for unge, der står uden for eller på kanten af de fællesskaber, de fleste unge er en del af. Hvor nogle unge naturligt finder vej til foreningsliv, fritidsjob eller ungdomsuddannelser, har andre brug for mere fleksible indgange til positive relationer og meningsfulde fællesskaber. Her udgør Cube et væsentligt bindeled mellem den unge, familien og de øvrige aktører omkring den unge.

Flere af samarbejdspartnerne beskriver netop Cube som et sted, hvor der er tid til at opbygge relationer og handle tidligt på bekymringer. Det gælder både i forhold til unge, der kæmper med mistrivsel, ensomhed eller manglende tilknytning til skole og uddannelse, og i forhold til unge, der bevæger sig i miljøer præget af risikoadfærd eller kriminalitet. Når relationen først er etableret, bliver Cube samtidig en vigtig samarbejdspartner for skoler, ungdomsuddannelser, Familierådgivning, fritidsliv og politi, fordi medarbejderne ofte har et tæt kendskab til de unges hverdagsliv og netværk.

I Helsingør tænkes SSP ikke som en særskilt "indsats", men som en del af kommunens samlede måde at tage ansvar for børn og unge på. Det betyder, at SSP indgår i samarbejder på tværs af kommunens centre og fungerer som bindeled, når der opleves utryghed, mistro eller begyndende risikoadfærd blandt unge.

Denne måde at arbejde på betyder, at forebyggelse ikke "lægger sig ovenpå" kerneopgaverne i skoler, dagtilbud, fritidsliv og familieindsatser – men integreres i dem. Når SSP fx understøtter forældreoplæg, lokale forældregrupper, små ungdomsmiljøer eller særligt tilrettelagte tilbud, sker det med afsæt i, hvad der allerede er i gang i området, og hvilke voksne der i forvejen har relationen til de unge.

KOORDINATIONS-MØDER

En gang om måneden mødes repræsentanter fra kommunen og politiet. Formålet med mødet er en gensidig orientering og drøftelse af relevante sager på bandeområdet. Tillige kan der udveksles nødvendige oplysninger for det kriminalitetsforebyggende arbejde over for børn og unge, som er tæt på eller allerede er i kriminelle miljøer.

Politi- og koordinationsmøder afvikles iht. § 115 i retsplejeloven.

Kilde: Retsplejeloven § 115 stk.1-4

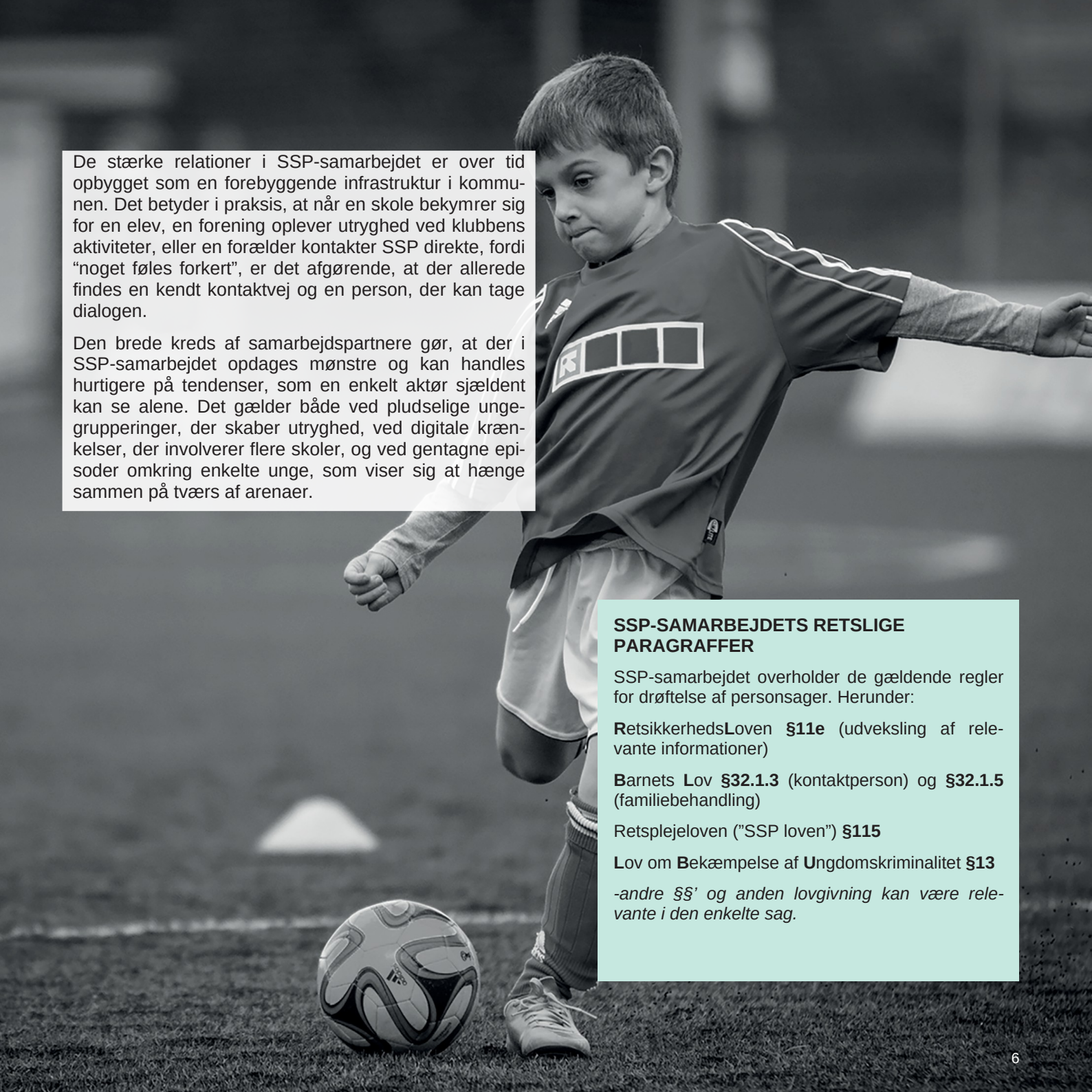
Samarbejdsflader og helhedsorienteret forebyggelse i praksis

hverdagen viser det tværsektorielle samarbejde sig gennem helt konkrete knudepunkter: politiets døgndata, Ungeprofilundersøgelserne, opfølgning på enkelt-sager, fælles indsatser i nattelivet og i forebyggelsen af vold i nære relationer, planlægning af tryghedsskabende tilstedeværelse ved arrangementer og koordinering omkring unge, der både har skolefravær, udfordret hjemmegrundlag og tegn på risikoadfærd.

Her er SSP's rolle ofte at samle trådene og hjælpe med at oversætte mellem faglige perspektiver. Hvor skolen fx ser fravær og uro i undervisningen, familien ser konflikter og udmattelse, og politiet ser episoder i det offentlige rum, kan SSP bidrage med et helhedsblik på det fælles ansvar og det langstrakte arbejde, der gennem SSP's lokale tilstedeværelse skaber den nødvendige fælles forståelse af, hvad der er på spil, og hvad der i fællesskab kan være meningsfuldt at gøre.

Den kriminalitetspræventive linje i Helsingør Kommunes tværsektorielle SSP-samarbejde understøttes af et nyere dansk registerstudie af mere end en halv million børn. Studiet viser, at alvorlige belastninger i barndommen er forbundet med en omfattende brug af sundheds-, social- og retssystemet senere i livet, at belastninger i barndommen ofte optræder samtidig og på flere arenaer, samt at risikoen for senere udsathed og kriminalitet falder, når børn møder stabile, betydningsfulde voksne, der tidligt reagerer på mistro og hjælper familien med at skabe struktur og sammenhæng i hverdagen.

SSP-samarbejdets forebyggere i Helsingør omfatter langt flere, end de klassiske tre bogstaver antyder. Ud over skoler, sociale myndigheder og politi består samarbejdet af Helsingørs ungdomsuddannelser, Ungdomsskolen, Boliggaardens boligsociale helhedsplan, frivillige foreninger, Natteravne, kulturinstitutioner, transportaktører, detailhandel, forældregrupper og en lang række lokale netværk.

A black and white photograph of a young boy in a soccer uniform, captured in the middle of kicking a soccer ball. He is wearing a dark jersey with a light-colored logo on the chest and light-colored shorts. His right leg is extended forward, and his left leg is bent. A soccer ball is on the grass in front of him. The background is a blurred soccer field.

De stærke relationer i SSP-samarbejdet er over tid opbygget som en forebyggende infrastruktur i kommunen. Det betyder i praksis, at når en skole bekymrer sig for en elev, en forening oplever utryghed ved klubbens aktiviteter, eller en forælder kontakter SSP direkte, fordi "noget føles forkert", er det afgørende, at der allerede findes en kendt kontaktvej og en person, der kan tage dialogen.

Den brede kreds af samarbejdspartnere gør, at der i SSP-samarbejdet opdages mønstre og kan handles hurtigere på tendenser, som en enkelt aktør sjældent kan se alene. Det gælder både ved pludselige ungegrupperinger, der skaber utryghed, ved digitale krænkelse, der involverer flere skoler, og ved gentagne episoder omkring enkelte unge, som viser sig at hænge sammen på tværs af arenaer.

SSP-SAMARBEJDETS RETSLIGE PARAGRAFFER

SSP-samarbejdet overholder de gældende regler for drøftelse af personsager. Herunder:

RetsikkerhedsLoven §11e (udveksling af relevante informationer)

Barnets Lov §32.1.3 (kontaktperson) og **§32.1.5** (familiebehandling)

Retsplejeloven ("SSP loven") §115

Lov om Bekæmpelse af Ungdomskriminalitet §13

-andre §§' og anden lovgivning kan være relevante i den enkelte sag.

Kapitel 2: Fællesskaber, fritid og deltagelse

Deltagelse i fællesskaber er et grundlæggende forebyggende element i SSP-samarbejdet. Fritidslivet er en aktivitet ved siden af skole og familie – og for nogle unge et alternativ til ”gaden”. Men fritidsaktiviteter udgør også en arena, hvor børn og unge møder stabile voksne, øver ansvar og får adgang til positive fællesskaber.

I SSP-samarbejdet har bl.a. SLISU-indsatsen siden opstarten i 2025 i værestedet Cube fået stor betydning. De unge beskriver tryghed og tilhørsforhold; forældre fremhæver opfølgning og udvikling, og skoler og rådgivere peger på fleksibilitet, relationskompetence og adgang til unge, som kan være svære at nå gennem mere traditionelle tilbud:

“Cube har haft en enorm betydning for mig. (...) Det har givet mig struktur, disciplin og et stærkt fællesskab. (...) Det har hjulpet mig med at holde mig væk fra negative miljøer og fokusere på noget positivt.”

—bokser og daglig deltager i Cube

Bokserens udsagn forbinder hans sportsdeltagelse med struktur, identitet og et positivt fællesskab – der for ham er blevet et alternativ til negative miljøer. Dette underbygger Sundhedsstyrelsens studie *Fælles om Ungelivet* i forhold til, at aktive fritidsinteresser og stærke fællesskaber udgør centrale beskyttende faktorer. Andre unge lægger vægt på modet til at møde nye mennesker og på at blive inddraget i aktiviteter og beslutninger:

SLISU INDSATSEN

Sundhed, Lighed og Idræt for Socialt udsatte Unge

SLISU er en målrettet socialpædagogisk indsats i Cubes samlede tilbudsportefølje og henvender sig til børn og unge, som har behov for et mere fleksibelt og praksisnært udviklingsmiljø. Indsatsen tager afsæt i Cubes relationelle og helhedsorienterede tilgang og kombinerer bevægelse, fællesskab, aktiviteter og socialpædagogisk støtte.

Der arbejdes målrettet med den enkelte unges trivsel, motivation, sociale kompetencer, selvregulering og ansvar. Forløbene tilrettelægges med udgangspunkt i den unges individuelle behov og i tæt samarbejde med skole, hjem og relevante fagpersoner. SLISU skal samtidig styrke de unges tilknytning til skole, fritidsliv, foreningsliv og positive fællesskaber.

Målet er at skabe stabile rammer, øget mestring og bedre forudsætninger for, at den enkelte unge kan udvikle sig og lykkes i hverdagen.

“Cube har givet mig et bedre socialt liv og mere mod til at snakke med nye mennesker. (...) Det har hjulpet mig med at skabe nye relationer og føle mig som en del af et større fællesskab.”

— **ung pige, daglig deltager i Cube**

De unges udsagn peger på, hvordan fritidsfællesskabet har forskellig betydning. For nogle tilbyder fritidsaktiviteten en tydelig livsstruktur og en målrettet sportslig udvikling, mens andre ser fællesskabet som en adgang til nye relationer, aktiviteter og demokratisk deltagelse:

“De specialaftaler, vi laver med Ungerådet, har skabt bedre og stærkere fællesskaber, hvor vi føler os set og inkluderet.”

— **ung pige, daglig deltager i Cube**

Udvikling og sammenhæng bygger bro til unge

Studier af unges trivsel viser, at behovsopfyldelse i familien hænger særlig stærkt sammen med unges livstilfredshed. Forældrenes udtalelser vidner om dette ved den stabilitet, fx SLISU-indsatsen tilbyder gennem Cubes vedholdende opfølgning og forældrenes oplevelse af, at andre voksne tror på deres barn:

“De følger altid op på aftaler og udvikling, og man er aldrig i tvivl om, hvor ens barn står. (...) Det giver en tryghed for os som familie.”

— **mor til en dreng fra Espergærde, der går til boksning i Cube**

En anden familie peger på, at boksningen skaber et inkluderende miljø på tværs af alder, køn, erfaring og kulturel baggrund:

“I Cube er der ingen skel mellem børn og voksne, kampboksere og motionister; alle træner sammen uanset alder, køn eller erfaring.”

— **mor til en dreng fra Snekkersten, der går til boksning i Cube**

Også Familierådgivningen har bemærket Cubes virke i SSP-samarbejdet:

“Cube har været uvurderlige i forhold til at hjælpe mig med at nå nogle unge, som jeg ellers ville have haft meget svært ved at skabe kontakt og forandring sammen med. Gennem deres relationskompetencer og fleksibilitet har de åbnet døre, som har været lukkede for mere traditionelle indsatser.”

— **børn- og ungerådgiver, Center for Børn, Unge og Familier**

Boliggaardens boligsociale helhedsplan i Vapnagaard og Nøjsomhed supplerer:

“Kombinationen af vores lokale kendskab og Cubes relationsarbejde med de unge gør, at vi kan reagere hurtigt på behov eller bekymringer. Den fleksibilitet og det fælles overblik ville være svært at opnå alene.”

— **børn- og ungekoordinator, den boligsociale indsats**

En afdelingsleder fra en skole i Helsingør beskriver elever, der efter frokost har haft svært ved at fastholde motivationen i skolen. I SLISU-indsatsen får eleverne en tydeligt rammesat ugentlig plan og adgang til aktiviteter, som mange skoler og foreninger ikke kan tilbyde alene:

“Samarbejdet med Cube bidrager med ressourcer og kapacitet, som vi som mindre forening med begrænset frivillig arbejdskraft ikke selv kunne stille til rådighed.”

— **Bokseklubben IK Sport**

Samarbejdet giver samtidig flere voksne mulighed for at observere og støtte eleverne på tværs af skole- og fritidsarenaen:

“Der er flere øjne på eleverne. (...) Gennem SLISU får eleverne mulighed for at deltage i et foreningsliv, hvor flere voksne kan støtte dem, og hvor de får kompetencer gennem sport, som kan give dem et andet fokus end det tilfældige gademiljø.”

— **afdelingsleder fra en skole i Helsingør Kommune**

SLISU-indsatsen i Cube illustrerer effekten af den tværsektorielle koordinering af ungearenaer, som let går tabt hver for sig. Indsatsen viser, hvordan skole, fritidstilbud og familie gennem SSP-samarbejdet kan skabe en mere sammenhængende ramme omkring den enkelte elev. Center for Sundhed og Omsorg var med i opbygningen af SLISU-indsatsen og fortæller her om samarbejdet med Cube:

“Vi var med til at afvikle en workshop for medarbejderne i Cube, i forhold til hvordan medarbejderne i indsatsen kan bruge ABC metoden i med de unge. Der betød det meget, at vi havde søgt midlerne sammen og hvad vi hver især bød til bordet. Cube arbejder alle årets dage med målgruppen og medarbejderne i indsatsen har selv en meget bred og tæt tilknytning til de tre fritidsaktiviteter, der arbejdes med: fodbold, boksning og e-sport. Det er en meget stor fordel. Særlig da indsatsen også handler om at inddrage de unges forældre og klæde dem på til hvordan de støtter deres unges fastholdes i fritidsaktiviteten.”

koordinator, sekretariatet Center for Sundhed og Omsorg

Kapitel 3: Skolesamarbejdet

En gennemgående erfaring blandt SSP's samarbejdspartnere er, at relationer er en forudsætning for, at forebyggelse kan lykkes i praksis. I SSP Helsingør er det en bevidst strategi, at de samme konsulenter følger de samme lokalområder og skoler over tid. Det skaber genkendelighed og tillid, både for børn, unge, forældre og fagpersoner. Kontinuiteten i samarbejdets struktur, fx lokalgruppemøderne, letter, at en relationel koordinering og sparring finder sted i praksis – både når noget er gået galt, og endnu tydeligere, når det er muligt at forebygge, at noget kunne ske:

"I forhold til lokalgrupperne, da lærer man de dele af SSP-netværket man ikke kender så meget til. Fx specialtilbud i HelsingUng og Ungdomsskolen. Man får indblik i andre institutioners problemstillinger, og det giver viden om, at man er ikke alene. Man kan trække på hinandens erfaringer. Det er guld værd. Man trækker på det samme, vi prøver det samme – og sætter et mål for vores arbejde. Dét [SSP-samarbejde] har de ikke i [alle kommuner] (...) Så sker der jo bare ikke noget. Så står valget kun mellem enten at smide [eleverne] ud eller ikke smide ud." - **studiechef, VUC & HF Nordsjælland, afdeling Helsingør**

SSP anvendes som en faglig ressource, men også som en tilgængelig samarbejdspartner, der er kendt og forankret i hverdagen. På tværs af skoler, ungdomsudannelser og myndighedsområder beskrives samarbejdet som noget, der virker, fordi det bygger på kontinuitet, personligt kendskab og en fælles forståelse af de unge, man arbejder omkring:

"Det, som har stor betydning, er, at jeg har et personligt kendskab til SSP. Gennem årene har vi haft fælles unge, som har haft det svært i livet. (...) Når vi får en henvendelse, ved jeg, hvem jeg skal ringe til. Den faglighed, SSP-folkene kommer med, betyder, at det går lynstærkt at sætte ind og række ud med støtte." - **faglig koordinator, 10. klasse Ungdomsskolen**

Fra et myndighedsperspektiv fremhæver Familierådgivningen, at SSP ofte bidrager med en anden indgang til den unge, end myndighedssystemet alene kan tilbyde. Det kan skabe kontakt og tillid i svære samtaler og gøre det tydeligere for familien, at de professionelle arbejder sammen omkring barnet. En uddannelseschef fortæller:

"Der skal jo nok være nogen, der ville gennemføre med det liv, de har – men de lever bare ikke så godt (...) Vi har mange elever, der er kommet tilbage og sagt, at hvis det ikke havde været for vores tilgang, så var de ikke nået til hvor de er i dag. Vi er stolte af, at vi får gjort noget. Det er lidt tys-tys-viden, men vi i ledelsen og vejledere får løst et problem og får en ung gennem uddannelse. (...) eleverne bliver lidt ældre og fortæller, at de har været glade for at, vi har kunne rumme [deres problemer] fx narkomaner eller med negativ social kontrol.." - **studiechef, VUC & HF Nordsjælland**

Også på skoleområdet vægtes relationerne som centrale. SSP-læreren på SIB peger på, at SSP er en kendt del af de unges hverdag og derfor opleves anderledes end mange andre professionelle voksne:

“For eleverne er det jo bare ‘Kenneth’ eller ‘Janne’. De kender dem. De ved, hvem de er. Det betyder, at de unge ikke oplever SSP som nogen, der kommer udefra og skal løse et problem, men som nogen, de allerede har en relation til.” - inklusionsvejleder og SSP-lærer, Skolen i Bymidten

Relationen mellem SSP og de unge betyder, at der samtidig opbygges en relationel kapacitet mellem de professionelle voksne omkring børnene. Flere fagpersoner peger på, at det tætte samarbejde gennem årene har gjort det lettere hurtigt at dele viden, koordinere indsatser og reagere på bekymringer. En børne- og ungerådgiver fra Familierådgivningen fortæller:

“Det relationelle er også meget personbåret. Når man har relationen til SSP, ved man, hvem man skal ringe til. (...) Vi får hurtigt et billede af, hvad der sker på skolerne og omkring de unge, og så kan vi komme hurtigere i gang med noget.” - børne- og ungerådgiver, Familierådgivningen

På Skolen i Bymidten beskrives samme styrke som en oplevelse af et fælles ansvar:

“Vi står 100 gange stærkere sammen, fordi vi har et fælles ansvar. (...) Vi har møder hver måned, hvor vi drøfter elever, vi er bekymrede for.” - skoleleder, Skolen i Bymidten

Afdelingslederen peger på, at samarbejdet også giver en tryghed i hverdagen:

“Jeg har Janne, Kasper og Lotte kodet ind. Det giver en tryghed i, at hvis jeg henvender mig, så får jeg hjælp med det samme.” - skoleleder, Skolen i Bymidten

Et beslægtet perspektiv kommer fra Skolen ved Gurrevej, hvor afdelingsleder og lærer fortæller:

“Vi har også set forældre, som bruger SSP til at komme igennem til skolen. Det er betryggende, for det vigtigste er, at borgerne oplever at møde én i systemet, som kan hjælpe dem videre. Det er vigtigt at vide, at hjælpen kan gå begge veje.” - afdelingsleder og lærer, Skolen ved Gurrevej

SSP opleves således som bindeled mellem forskellige dele af barnets liv, og genkendeligheden gør en forskel, når der opstår udfordringer. Også på ungdomsuddannelserne peger flere samarbejdspartnere på, at eleverne i højere grad tager imod støtte og vejledning, når den kommer fra voksne, de allerede kender og har tillid til:

“Meget handler om, at samarbejdet er synligt. SSP-konsulenterne er her, og de spiser hos os. Det signalerer et trykt samarbejde.” - skoleleder, FGU Øresund

SSP-samarbejdets synlige tilstedeværelse handler ikke alene om tillid mellem den enkelte unge og en SSP-konsulent. Den bygger på et netværk af relationer mellem elever, forældre, lærere, rådgivere og SSP, som gør det muligt at handle tidligere og mere sammenhængende omkring børn og unge.

SSP-oplæg og Ungeprofilundersøgelsen som del af en relationel kapacitet

Interviewene med SSP's samarbejdspartnere viser, at denne relationelle kapacitet ikke står alene. Den bliver løbende understøttet gennem SSP-oplæg til elever, forældre og fagpersoner. Her beskrives oplæggene som en fælles platform, hvor lokale erfaringer, aktuelle udfordringer og fælles handlemuligheder bringes i spil.

SSP-samarbejdet fungerer, fordi den vidensdeling, der finder sted, er en del af et længerevarende, koordineret samarbejde, hvor fælles refleksion udgør rammen for et fælles sprog mellem elever, forældre og fagpersoner.

En lærer fortæller, hvordan hun i en 5. klasse tog udgangspunkt i SSP's forældreoplæg for at få talt om emner, som er svære for forældrene selv at tage op i en forældregruppe. Samtidig fik hun eleverne til at arbejde med løsningsforslag:

“Forældrene bliver opmærksomme på, hvad deres børn bliver udsat for. (...) Det er sjældent at forældre spørger hinanden direkte om hvad de egentligt gør. Vi fik børnenes perspektiver med: hvad er fair, og hvad kunne vi godt tænke os, man måske gjorde. Alle sugede til sig og blev inspireret. (...) Forældregruppen er en kæmpe ressource, når man først får den med.” - **mellemtrinslærer, Mørdrup Skole**

Helsingør Gymnasium fortæller, hvordan også Ungeprofilundersøgelsen bidrager til skolens arbejde og giver adgang til en viden og et perspektiv, som skolen ikke har adgang til alene:

“Ungeprofilundersøgelsen giver et billede af elevernes erfaringer med alkohol og stoffer. (...) og er en del af de indsatser, vi arbejder med.” - **konstitueret rektor, Helsingør Gymnasium**

Den fælles indsats ligger også i selve afviklingen af Ungeprofilundersøgelsen, hvor temaer som trivsel, sociale medier, rusmidler og ungdomskultur naturligt tages op i undervisningen. Elevernes egne perspektiver nuancerer Ungeprofilundersøgelsens resultater og kvalificerer både skolens og SSP's indsatser:

“Gennemførselsvejlederne bruger det som baggrund for at tale med klasserne om trivsel (...) og [d]et er rart at vide, at vi kan række ud og få sparring.” - **konstitueret rektor, Helsingør Gymnasium**

Skolelederen fra Tibberupskolen understreger tilsvarende, at det er vigtigt, at Ungeprofilundersøgelsens besvarelser ikke bliver et “dødt materiale,” da data først får reel værdi, når de omsættes til dialog med eleverne.

Samtidig gør de etablerede relationer det muligt at følge op, når der opstår behov for støtte eller handling. Sådan opbygges den relationelle kapacitet: Tillid, genkendelighed og kontinuitet styrker muligheden for at handle tidligt, skabe fælles forståelse i komplekse eller konfliktfyldte situationer og fastholde dialogen.

Case: Tibberup Skole

På Tibberup Skole beskrives SSP som en fast og bærende del af skolens forebyggende arbejde. Samarbejdet er ikke noget, der kun aktiveres ved særlige hændelser, men indgår som en gennemgående søjle i skolens undervisning, i udviklingen af politikker og i det daglige arbejde med børns og unges trivsel og adfærd. SSP er dermed en integreret del af skolens samlede opgave – både i den brede forebyggelse og i arbejdet med elever i begyndende mistrivsel eller risikoadfærd. SSP-oplæggene bemærkes som en hjælp til at skabe fælles rammer omkring børn og unge, fx i forhold til sociale medier, adfærd og ungdomsliv. Skoleleder Ulla Glædesdahl fortæller: “Vi har taget imod alle jeres oplæg i vores klasser, sat det i system og kørt dem kontinuerligt i alle de år, skolen har eksisteret.” Skolen beskriver samtidig et fleksibelt samarbejde, hvor planlagte forløb justeres, og SSP sammen med politiet skræddersyr målrettede indsatser, når nye tendenser opstår.

I arbejdet med konkrete elever opleves SSP som en tilgængelig og handlekraftig samarbejdspartner. Skoleleder Ulla Glædesdahl fortæller, at skolen og SSP-konsulententaler sammen omtrent ugentligt, når der er behov: “Jeg ringer ofte for at få et godt råd eller **decideret hjælp omkring samtaler med en ung.**” Skolens SSP-lærer supplerer, at konsulenterne “**rykker lige med det samme**” og arbejder professionelt og omhyggeligt.

En væsentlig styrke i samarbejdet er det kontinuerlige relationsarbejde, hvor SSP er synligt til stede i elevernes hverdag. Relationerne opbygges over tid og får betydning, når der opstår udfordringer både i og uden for skolen.

Skolen peger på, at SSP-konsulentens rolle adskiller sig ved at være en tilgængelig, betydningsfuld voksen, der kan tage situationen i opløbet, snarere end primært at være en myndighed, der reagerer efterfølgende.

Kapitel 4: Det opsøgende arbejde i det offentlige rum

I områder, hvor der har været udfordringer med utryghed eller gentagne episoder med unge, har SSP sammen med lokale aktører opbygget særlige netværk, der samler beboere, foreninger, transport, butikker, havne, kultursteder og politi. Disse netværk omkring fx bymidten, strandområder og trafikale knudepunkter gør det muligt at reagere smidigt og koordineret, når noget ændrer sig i ungemiljøet.

Personalelederen i DSB F&R Drift beskriver, hvordan det lokale netværk omkring bymidten bruges aktivt til at dele viden og planlægge indsatser i fællesskab:

“Samarbejdet betyder, at vi kan dele viden om kommende events, der kan påvirke normalbilledet på vores stationer. Samtidig sikrer det, at vi har et netværk i lokalområdet, så vi ved, hvem vi kan række ud til, når der er brug for støtte eller hjælp.”
- **personaleleder, DSB F&R Drift**

Erfaringerne fra samarbejdet viser, at netværket ikke kun har en forebyggende funktion på afstand, men det bruges også aktivt, når der opstår konkrete situationer. Her bliver SSP en vigtig medspiller i dialogen med de unge og i den fælles håndtering af situationen:

“Vi har med succes brugt SSP i situationer, hvor der har været brug for dialog med de unge i forbindelse med uhensigtsmæssig opførsel. Vi kan koordinere hinanden rigtig godt, når vi har et samlet billede af, hvad der sker, og derfra skruer op eller ned for indsatsen.” - **personaleleder, DSB F&R Drift**

Erfaringerne fra samarbejdet viser, at netværket ikke kun har en forebyggende funktion på afstand, men også bruges aktivt, når der opstår konkrete situationer. Her bliver SSP en vigtig medspiller i dialogen med de unge og i den fælles håndtering af situationen:

“Vi er ude blandt de unge og møder dem der, hvor de er. Men det betyder meget, at vi har samarbejdet med SSP, fordi vi får indblik i, hvad der rører sig, og hvem vi kan kontakte, hvis vi bliver bekymrede. Det gør, at vi ikke står alene, men kan handle sammen med andre voksne omkring de unge.” - **Natteravn – afdeling Helsingør**

Hotspotarbejdet handler både om at holde øje og om at skabe rammer, hvor unge kan være på deres egne præmisser, uden at det bliver utrygt for andre borgere. Tryghed i det offentlige rum opstår, når både ansatte og frivillige voksne omkring de unge udgør en del af et større fælles netværk, hvor de oplever, at de er en vigtig del af løsningen. Det er her, netværkenes kontinuerlige udveksling om, hvordan et forebyggende beredskab bedst understøtter det aktuelle situationsbillede, får en særlig præventiv effekt, når udfordringer opstår med kort varsel og kræver hurtig koordinering.

Betydningsfulde voksne

Opfyldelsen af grundlæggende behov i familien hænger særligt stærkt sammen med de 15-19-åriges generelle livstilfredshed. Sundhedsstyrelsens forskningsopsamling i Fælles om Ungelivet peger tilsvarende på stærke fællesskaber, aktive fritidsinteresser samt involverede forældre og lokalsamfund som centrale beskyttende faktorer i rusmiddelforebyggelsen.

Denne betydning går igen i interviewene med SSP's netværk af frivillige forældre. I Vapnagård beskriver Fædregruppen, hvordan et tæt, tilgængeligt og troværdigt samarbejde med SSP over mange år har skabt tilidsfulde relationer mellem lokale voksne og områdets unge. En repræsentant for foreningen formulerer deres indbyrdes samarbejdsform med SSP: **"Vi arbejder altid uden handsker på, hvorimod andre officielle instanser ofte arbejder med deres handsker på."** Selvom de unge er bevidste om, at fædregruppen samarbejder tæt med SSP, bliver kombinationen af nærhed, nærvær og tydeligt voksenansvar fremhævet som en afgørende styrke i arbejdet med de unge.

Det samme perspektiv går igen i interviewet med en frivillig forælder fra initiativet *For et Trygt Espergærde*:

**"Jeg har oplevet samarbejdet med SSP som særdeles professionelt, engageret og velfungerende."
- frivillig forælder, For et Trygt Espergærde**

SSP's bidrag til opstarten samt løbende støtte gennem sparring, dialog og opbakning til forældreinitiativet fremhæves sammen med SSP's synlighed og tilstedeværelse som afgørende for den oplevede tryghed:

"Som mor til to teenagere er jeg meget taknemmelig for SSP's indsats. Jeg sætter stor pris på, at de er synlige i gadebilledet om aftenen, og at de jævnligt er i dialog med de unge i klasserne." - forælder, frivillig forælder, For et Trygt Espergærde

Både forskningen og interviewene tegner et fælles billede af, at forebyggelse lykkes bedst, når børn og unge oplever sig omgivet af voksne, der engagerer sig i deres liv, samarbejder på tværs og er til stede i de fællesskaber, de unge færdes i. Det gælder både i familien, i skolen, i foreningslivet, i lokalsamfundet og også til en vis grad online.

Kapitel 5: Ungdomskriminalitet og tidlig indsats

Arbejdet med ungdomskriminalitet i Helsingør Kommune er i høj grad kendetegnet ved et fokus på tidlig indsats og forebyggelse. På tværs af interviewene beskriver samarbejdspartnerne, at SSP ofte bringes i spil i de situationer, hvor unge befinder sig i gråzoner mellem trivsel og risikoadfærd, og at samarbejdet her for alvor opleves som værdifuldt:

"når vi ser en elev der har lidt højt skole fravær, kan vi se at det har stor betydning at vi så kigger bagom. At vi spørger ind til hvad der sker hos den unge. Vi ønsker jo at hjælpe, dem der ikke kunne klare det på gymnasiet. (...) De unge mennesker ændrer sig hele tiden (...) De kommer galt afsted med hinanden, filmer hinanden og dummer sig. Noget de rent faktisk bliver dømt for. Men vi får dem igennem – det kræver, at jeg kan ringe til SSPs konsulent Ulla og spørge: 'Hvad gør vi?' Jeg har aldrig mødt nogen [i SSP-samarbejdet] der har smidt håndklædet i ringen og siger: '*den klarer I selv!*'" - **studiechef, VUC & HF Nordsjælland**

SSP-samarbejdet beskrives som en platform, hvor skole- og uddannelsesinstitutionen, den sociale myndighed og politiet kan spille sig selv på banen, samle bekymringer, skabe overblik og sætte handling bag bekymringen:

"Dér er vi nok meget gode, for vi har allerede det blik med i vores arbejde – det er vores dna. Men det kan også være meget slidsomt. Vi har nogle elever, der kæmper med mange problemstillinger samtidig." - **Ungdomsuddannelse**

10. klasse på Ungdomsskolen fortæller, at klassisk kriminalitet sjældent fylder i skolehverdagen, men at nogle unge færdes tæt på miljøer, hvor misbrug, hash, uhensigtsmæssige grupperinger eller kriminalitet er en del af hverdagen:

"Vi har som sådan ikke kriminalitet inde på livet i klassisk forstand. Men vi har unge med misbrug og unge, der færdes i grupper, hvor andre begår kriminalitet. (...) Den faglighed, SSP-folkene hver især repræsenterer, giver en vinkel eller et perspektiv, vi ikke altid selv har øje for." - **faglig koordinator, 10. klasse Ungdomsskolen**

SSP-samarbejdet tilbyder perspektiver og handlemuligheder med afsæt i konsulenternes kendskab til de unges relationer og det, der aktuelt fylder i ungemiljøet. Skolen kan samtidig vise elever og forældre, hvordan samarbejdet fungerer i praksis. Oplever skolen bekymring om fx hash eller risikofyldte relationer, forbereder kontaktlæreren familien på, at SSP sandsynligvis tager kontakt.

Samarbejdet understøttes af § 115-møder og koordinationsmøder, hvor unge hhv. under og over 18 år drøftes tværfagligt mellem politiet og relevante kommunale repræsentanter. Drøftelsesmøderne styrker kvaliteten af indsatsen omkring den unge og den unges forældre, men stiller også en tydelig forventning om, at kommunen samarbejder på tværs omkring den unges situation. Nordsjællands Politi peger på, at den tætte koordinering gør en forskel:

“Det gælder om at gribe børnene, når noget begynder at skride. (...) Vi kan sætte hurtigt ind, når vi har det tætte samarbejde, og når vi ikke arbejder i to forskellige spor, men i det samme spor.” - **lokalbetjent, Nordsjællands Politi**

Det Kriminalpræventive Råds analyse af kriminalitetsudviklingen i 2025 viser, at det er en lille gruppe unge, der står for en uforholdsmæssig stor del af ungdomskriminaliteten, og at belastninger ofte er koncentreret i denne gruppe.

Nogle unge udvikler så omfattende udfordringer eller begår så alvorlig kriminalitet, at deres sag behandles i Ungdomskriminalitetsnævnet (UKN). Udmøntningen af forbedringsforløb varetages af SSP i form af fx familieforløb, kontaktperson (herunder støtte til stabilt fremmøde i skole, uddannelse eller arbejde) og vredeshåndtering. Unge kan også tildeles kontaktperson, familieforløb og vredeshåndtering uden at være tildelt forbedringsforløb gennem UKN, hvor den individuelle indsats i stedet er aftalt i samarbejdet mellem familien, Familierådgivningen, SSP og fx skolen.

Forskere fra VIVE og Københavns Professionshøjskole har undersøgt børn og unges møde med UKN og Ungekriminalforsorgen og peget på, at der er behov for grundlæggende ændringer i, hvordan UKN-sagerne forvaltes i dag, hvis systemet reelt skal styrke de mest udsatte børn og unges trivsel og vej væk fra kriminalitet. Bl.a. venter mange unge længe på, at deres sag skal komme i nævnet. Også Rigsrevisionen konkluderede tilbage i 2024, at UKN-indsatsen flere steder ikke sikrede udsatte børn og unge den nødvendige hjælp hurtigt nok, og at omtrent hvert tredje barn eller ung blev mistænkt eller sigtet for ny kriminalitet, mens de ventede på afgørelse eller indsats.

Der er derfor vigtigt at samarbejdet med disse unge og deres familier begynder længe før nævnsbehandlingen.

Fra interviews med skoler og Familierådgivningen i Helsingør Kommune fremgår det, at der, oftest inden den unges sag kommer i nævnet, er etableret familieforløb, kontaktpersonsforløb eller anden individuelt tilrettelagt støtte gennem SSP. En børn- og ungerådgiver reflekterer over betydningen af en sådan tidlig, koordineret indsats:

“De sager, hvor vi allerede fra start vurderer, at der er så mange udfordringer, at det giver mening at sidde sammen fra begyndelsen, er dér, hvor vi løser det rigtig godt. (...) SSP er supergode til at gribe, hvis vi har familier, hvor der er brug for, at der sættes i gang med det samme.” - **børn- og ungerådgiver, Familierådgivningen**

Unge og forældres blikke på SSP-samarbejdet

En ung fortæller, hvilken betydning den tidligere indsats havde for hende, da hun indgik i et kontaktpersonforløb i SSP: "Jeg har været glad for forløbet og følt mig taget alvorligt. Det har været rart (...) støttet mig (...) og gjort en forskel."

En anden ung beskriver kontakten til sin mentor: "Jeg synes, du har givet mig mere selvværd og hjulpet mig til at blive mere moden og tro på mig selv. (...) Kontakten med dig har jeg virkelig brug for stadig nu."

De unge ved ikke på forhånd, hvad det er, de har brug for, og heller ikke nødvendigvis præcis, hvad det er, de skal opnå. Men det at mærke en positiv forskel kan være motivationen for at fortsætte forløbet.: "det har været en bedre oplevelse, end jeg havde regnet med (...) Jeg har det bedre nu end før vi startede."

Hvor de unge fremhæver relationen til deres mentor eller kontaktperson, peger forældrene især på den ro, forståelse og støtte, familien oplever som helhed. En familie fortæller: "Vi har følt os rummet, forstået og lyttet til. Vi føler, vi er blevet taget seriøst og har fået hjælp hele vejen." En anden mor fremhæver, at forløbet har givet "brugbare redskaber samt mere ro og forståelse i vores hverdag."

SSP-indsatsen opleves at stoppe en negativ udvikling, men også at skabe nye muligheder for dialog, forståelse og handlekraft i familien. En SSP-konsulent fortæller: "For nogle år siden havde jeg en mor i familiebehandling, som var dybt bekymret og frustreret over sin søns store udfordringer. Vi har ikke haft kontakt siden [. . .]. Hun ringede i går og fortalte, at det i dag går rigtig godt med ham. Hun fortalte, at hun ofte tænker tilbage på vores samtaler, og hvor meget de har betydet for hende. Hun husker især vores samtaler om, at forandring tager tid, og at der kan være lys på den anden side af det svære."

Moderens fortælling er en påmindelse om, at håbet for nogle forældre kan gøre forskellen, og at effekten af SSP's arbejde ofte følger længe efter, at samtalerne er afsluttet.

FAKTABOKS: FAMILIEFORLØBET

Familieforløbet er SSP's tilbud til unge mellem 10 og 17 år og deres familier, som står over for udfordringer inden for SSP's tre fokusområder: gadeorienteret livsstil, kriminalitetstruet adfærd og anden risikoadfærd. Familien sikres en sammenhængende og helhedsorienteret indsats gennem samarbejde med relevante aktører, såsom skoler, institutioner, den boligsociale helhedsplan, foreninger, Familierådgivningen og sociale myndigheder.

Gennem en-til-en- og familiebaserede samtaler kombineret med øvelser og aktiviteter, der fremmer kommunikation og forståelse, søger Familieforløbet alternative veje for at skabe positive forandringer i familiedynamikken. Forløbet støtter den unge i at træffe sunde valg og navigere uden om risikofaktorer og vejleder sideløbende familien i, hvor der kan søges relevante ressourcer og muligheder i lokalsamfundet.

Kapitel 6: Negativ social kontrol og ekstremisme

Negativ social kontrol og ekstremisme fylder sjældent meget i den daglige kriminalitetsstatistik, men er fortsat vigtige forebyggelsesområder, der i Helsingør Kommune varetages af SSP. Begge problemstillinger kræver en præcis begrebsbrug og tværfaglig vurdering og kan jf. nyere forskning ikke forklares ud fra én enkelt årsag eller ét enkelt tegn. Den danske forebyggelsesmodel på områderne, som SSP i Helsingør har været en aktiv del af at udvikle, bygger på tværgående myndighedssamarbejde og rummer både et sikkerheds- og et trivselsperspektiv.

For SSP handler forebyggelse på disse specialiserede områder derfor om både at kunne reagere kvalificeret på bekymringer og at styrke deltagelse, tilhørsforhold, demokratisk handlekraft og adgang til hjælp.

EKSTREMISME betegner personer eller grupper, som begår eller søger at legitimere vold eller andre ulovlige handlinger med henvisning til samfundsforhold, de er utilfredse med. Ekstremistiske miljøer og idéer ofte er karakteriseret ved:

forenklede verdensopfattelser og fjendebilleder, hvor bestemte grupper eller samfundsforhold opfattes som truende

lukkethed og fokus på et oplevet modsætningsforhold mellem "os" og "dem"

handling og værdier, der modarbejder eller underminerer demokrati samt grundlæggende friheds- og menneskerettigheder.

Kilde: Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme (CDE)

På VUC & HF Nordsjælland, afdeling Helsingør, beskriver studiechefen, hvordan SSP-samarbejdets relationelle tilgang i sådanne komplekse situationer giver adgang til viden og handlemuligheder, som ligger langt ud over uddannelsesinstitutionens klassiske opgaver:

"Informationerne, vi får gennem SSP, fx SSP-dagen og lokalgruppemøderne, om bandekriminalitet og ekstremisme, giver en opmærksomhed på, hvad vi skal være opmærksomme på. Når nogen kommer med en bekymring, har man noget at læse bekymringen ind i." - studiechef, VUC & HF Nordsjælland, afdeling Helsingør

Samtidig gør samarbejdet det muligt for skolen at reagere på bekymringer, som kan være for svære og ressourcetunge at håndtere alene:

"(...) sparring er guld værd (...) når man har med sager at gøre, der grænser til noget ulovligt. Krænkelssesager fx (...) Vi har brugt SSP-samarbejdet meget i forhold til situationer hvor eleverne ikke kan deltage i undervisningen, fx pga. social kontrol (...) Vi kan række ud og høre, om der er nogen i netværket, der kan gøre noget, fx ved en problemstilling med negativ social kontrol. (...) Vi ved, at det her kan vi gøre noget ved." - studiechef, VUC & HF Nordsjælland, afdeling Helsingør

Også FGU Øresund beskriver forskellen, det gør for uddannelsesinstitutionen, at skolen ved, hvordan den skal agere, og at eleverne ved, hvor de kan gå hen, hvis de oplever, at noget bliver svært. Det blev bl.a. aktuelt, da skolen på et tidspunkt blev kontaktet af en pårørende til en elev, der var bekymret for, om eleven frivilligt indgik i et forestående ægteskab. Det giver skolen tryghed, at SSP's specialiserede konsulent kan vejlede medarbejderne, tale med den pårørende og afklare, om der er noget, der skal handles på:

"(...) Det signalerer, at vi som institution arbejder forebyggende, at elevernes trivsel vægtes højt, og at vi sammen støtter op om, at eleven lykkes. Tryghed, tillid og forudsigelighed: Hvem går jeg til? Hvad gør de med min information? Er jeg en del af det, der sker derfra?" - skoleleder, FGU Øresund

ÆRESRELATERET NEGATIV SOCIAL KONTROL

I en æresrelateret kontekst betegner negativ social kontrol handlinger, styring, kontrol eller sanktioner, som i væsentlig grad hæmmer eller begrænser den enkeltes livsudfoldelse, adfærd, valg og rettigheder. Det kan fx vedrøre fritidsliv, sociale relationer, valg af ægtefælle eller retten til at bestemme over egen krop. En præcis afgrænsning er vigtig, så bekymringer hverken overfortolkes eller overses.

INFOHUSET NORDSJÆLLAND

Er et lokalt samarbejdsforum mellem politiet og kommunen, der arbejder med at forebygge radikaliserings og ekstremisme.

Infohuset består af bl.a. Nordsjællands Politi, PET, Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme (CDE) og kommunerne i politikreds Nordsjælland. PSPK samarbejder, hvor også De Danske Fængsler og psykiatrien indgår.

Et tilsvarende rationale præger forebyggelsen af radikaliserings og ekstremisme. PET beskriver den danske model som et tværgående myndighedssamarbejde, hvor indsatsen tilpasses forskellige forebyggelsesniveauer. Digitale miljøer har i stigende grad ændret vilkårene for forebyggelse, da onlineplatforme letter adgangen til internationale ekstremistiske miljøer, propaganda og rekruttering. Det gør ikke digitale aktiviteter til et entydigt risikotegn, men skærper behovet for kontekstuel og tværfaglig vurdering.

SSP samarbejder tæt med Infohuset i sager og bekymringer om ekstremisme:

"SSP er vores direkte link ind i Helsingør Kommune og vores direkte sparringspartner på det kriminalpræventive område. (...) Vi kan have vigtig viden om specifikke borgere, men det er kommunen, som kan iværksætte tiltag, der faktisk hjælper de unge. Dét er kriminalitetsforebyggende." - konsulent, Radikaliseringssenheden, Nordsjællands Politi

Fædregruppen peger også på, at åbenheden omkring samarbejdet med SSP har gjort det muligt at bevare kontakten til de unge, også i situationer, hvor der opstår bekymringer eller konflikter. Det støtter fædregruppens arbejde med at styrke de relationer og fællesskaber, som beskytter unge mod social isolation, marginalisering og konflikter.

Forebyggelsen af negativ social kontrol, æresrelaterede konflikter og ekstremisme i Helsingør Kommune begynder sjældent med en konkret sag. Den begynder i relationerne omkring den unge, i dialogen mellem skole, familie, kommune og politi og i de fællesskaber, som giver unge mulighed for deltagelse, indflydelse og tilhørsforhold. Det er derfor også i disse relationer og fællesskaber, at de stærkeste beskyttende faktorer findes.

Kapitel 7: Alkohol, rusmidler

Forebyggelse af alkohol- og rusmiddelbrug blandt børn og unge er fortsat et centralt indsatsområde i SSP-samarbejdet i Helsingør. Den nationale ESPAD-undersøgelse belyser 15–16-åriges brug af tobak, alkohol og stoffer og udviklingen siden 1995.

ESPAD 2024 viser, at alkohol fortsat er det mest udbredte rusmiddel blandt danske elever i 9. klasse, mens cannabis er det hyppigst anvendte illegale stof. Undersøgelsen er national og kan derfor ikke uden videre bruges som mål for forholdene i Helsingør.

Som de øvrige SSP-forebyggelsesområder handler rusmiddelforebyggelse om den unges samlede livssituation. Om relationer, fællesskaber, trivsel og tilhørsforhold. Derfor retter SSP Helsingørs indsatser sig sjældent mod rusmidlet alene, men mod de forhold omkring den unge, der enten kan øge eller mindske risikoen for, at rusmidler bliver en del af hverdagen. Det handler om relationer, fællesskaber, forældresamarbejde og tidlig opmærksomhed på de unge, der begynder at bevæge sig i en bekymrende retning.

Helsingør Gymnasiums konstituerede skoleleder fortæller, hvordan SSP-samarbejdet indebærer, at fx elevdata fra Ungeprofilundersøgelsen giver adgang til viden, som ledelsen i samarbejde med elevrådet kan omsætte til konkrete ændringer. Fx ift. hvad der skal være det bærende element i gymnasiets fester:

“Ungeprofilundersøgelsen giver et kvantitativt billede af elevernes egne erfaringer med alkohol og stoffer. (...) Det giver elevråd og festudvalg noget at arbejde med, og gennemførselsvejlederne bruger det som baggrund for at tale med klasserne om trivsel.” - konstitueret rektor, Helsingør Gymnasium

Skolelederen peger samtidig på, at gymnasiets forebyggelse i stigende grad foregår gennem fælles indsatser, hvor SSP indgår som en aktiv samarbejdspartner:

Gymnasiet samarbejder desuden med SSP og HelsingUng om nikotinfobyggelse og om “Drik mindre, oplev mere”, hvor alkoholfrie caféer og rammerne om gymnasiets fester indgår i et flerårigt arbejde.

Via SSP har gymnasiet haft besøg af lokalbetjent Lotte til en fælles undervisningstime om flertalsmisforståelser og natteliv. Claus Corneliussen fremhæver, at det er værdifuldt at kunne række ud, når et tema er aktuelt for eleverne.

Også på grundskoleområdet fremhæves betydningen af fælles viden og tidlig forebyggelse. På Tibberupskolen beskrives SSP som en integreret del af skolens samlede forebyggelsesindsats, hvor rusmidler, vaping, hash og ungdomstendenser løbende bringes ind i undervisningen og dialogen med forældrene:

“Når vi tænker undervisning i kriminalitetsforebyggelse, har vi udarbejdet en hel politik, hvor SSP indgår som en af de bærende roller. (...) Det gælder blandt andet fyrværkeri, trafik, kriminel adfærd, børne- og ungetendenser, rygning, stoffer og adfærd i det offentlige rum.” - skoleleder, Tibberupskolen

Skolen beskriver samtidig, hvordan SSP bidrager med konkret sparring omkring unge, der befinder sig i en begyndende risikozone.

En ung fortæller, hvordan forløbet med hans mentor-kontaktperson hjalp ham ud af et misbrug og fik ham motiveret til at træne:

“(...) vores snakke. De snakke vi har haft, og de ting vi har lavet sammen (...) har åbnet øjnene for mig. (...) Det er svært at forklare. Det hjalp bare i hvert fald. Det er måske noget med at være til steder, og måske prøve at presse lidt på og være med nogle gange” - ung i SSP-indsats

Fra kommunens sundhedsområde beskrives et fælles forebyggelsesanslagende om alkohol og rusmidler ligeledes som særligt betydningsfuldt, da SSP's blik og kendskab til ungekulturen betyder, at indsatserne kan sættes ind samtidig over for forskellige generationer:

“Vi har et tæt samarbejde med SSP med fokus på en sundhedsdagsorden i forhold til mental og fysisk sundhed, ryg, nikotin og alkohol. Vi har en sundhedsvinkel, og SSP har en kriminalpræventiv. (...) SSP er med til at udpege den brændende platform: Hvad er udfordringerne, og hvad kan vi gøre?” - sekretariats koordinator Center for Sundhed og Omsorg

Viden på området for rusmiddelforebyggelse bør være langsigtet og sammenkoble flere arenaer omkring den unge, da unges problematiske brug af rusmidler bør belyses ud fra et helhedsorienteret perspektiv. Her er forældreinddragelse, stærke fællesskaber og aktive fritidsinteresser ligeledes vigtige faktorer.

Helsingør Kommune Sundhedspolitik 2023-2030 (uddrag)

Derfor bør udfordringerne imødegås samlet i helhedsorienterede indsatser:

Unge, der giver udtryk for at have dårlig mental sundhed:

ryger og drikker oftere

trives dårligere i skolen end andre unge.

Sundhedspolitikken har som mål at:

Flere børn og unge trives og har god mental sundhed

Flere unge udskyder deres alkoholdebut og færre har et skadeligt forbrug af alkohol

Ingen børn og unge ryger i 2030

Helsingør Kommune vil arbejde med sundes rammer for børn og unge ved at:

Tage nye skridt på vejen mod en ryg- og nikotinfri fremtid i dialog med de unge og deres forældre

Styrke dialogen med forældre til unge om forældrerollen i at skabe en sund alkoholkultur

Sundhedsstyrelsens Anbefalinger er, at der ikke serveres alkohol til unge under 18 år. Alligevel har en undersøgelse blandt elever på ungdomsuddannelser, vist, at omkring 44% af eleverne under 18 år tit har oplevet at få udskænket alkohol på diskoteker, barer og klubber (sst.dk 2021).

Kapitel 8: Blik mod 2027

Denne årsberetning bekræfter SSP-samarbejdets forebyggende bærekraft, når viden, relationer og ansvar forbindes på tværs og fører til tidlig opmærksomhed, tydelige handleveje og fokus på den bedste sammenhæng omkring børn, unge og familier. I 2026 omsættes dette grundlag til nye fælles strukturer og prioriteringer i SSP Helsingør.

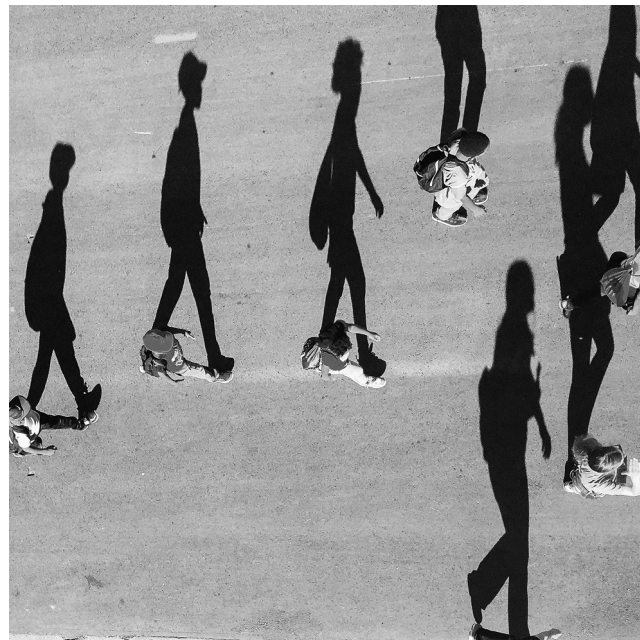
Kommunalt beredskab mod vold i nære relationer

I 2026 indgår SSP officielt i et tværsektorielt samarbejde med to af kommunens største centre, Center for Job, Borgerservice og Teknologi og Center for Social Indsats og Bolig, om den endelige godkendelse og efterfølgende implementering af en beredskabsplan til forebyggelse af vold i nære relationer. Planen skal give frontpersonale på tværs af kommunen en fælles, opdateret basisviden og understøtte en mere ensartet handling, når der opstår tegn på vold eller bekymring for en familie.

Ambitionen er, at medarbejdere i deres daglige virke kan spørge åbent, opsøgende og fagligt nysgerrigt ind til borgerens situation og samtidig ved, hvordan bekymringen bringes sikkert videre. Beredskabet skal også styrke opbygningen af fælles indsatser og fastholde et tydeligere forebyggende sigte på dem, der udøver vold. Dermed rettes opmærksomheden både mod beskyttelse af voldsudsatte og mod at forebygge, at volden fortsætter eller gentages.

Faktaboks: §115 SVÆ drøftelsesmøder

Som en del af det tværkommunale samarbejde etableres der i 2026 et nyt fagligt drøftelsesforum med politiet, § 115 SVÆ. Formålet er at skabe mulighed for tidligere, koordinerede tværprofessionelle forebyggende indsatser. Det er en strategisk forventning, at samarbejdet vil mindske de menneskelige og sociale omkostninger og følgevirkninger, og at indsatsen på længere sigt kan reducere behovet for samfundsmæssig ressource-tunge og meget indgribende støtte, der i dag ydes til personer, deres pårørende og familier, der lever med vold i familien.

Forældre er aktive medspillere

I 2026 vil SSP-samarbejdet fortsat understøtte kommunens fokus på et styrket forældreansvar og -ejerskab, hvor forældre i endnu højere grad støttes i at skabe tydelige, omsorgsfulde rammer for børn og unges forhandlingsrum i familien.

Helsingør Kommunes nye børne- og ungepolitik vil rammesætte, hvordan forældre som aktive medspillere styrkes i deres forældreskab gennem at skabe fælles forventninger mellem hjem, skole og kommune. En mors beskrivelse belyser, hvordan et sådant medansvar kan se ud:

"Jeg synes det har været rigtig dejligt, at have dig at snakke med og [den måde] som [du] kan dreje tingene, så jeg kan se og forstå dem på andre måder.

Jeg har helt sikkert ikke kommet til alle de møder på kommunen med sagsbehandler hvis ikke jeg havde haft mulighed for at snakke med dig inden møderne og have dig med til møderne..!!" - mor i SSP Familieførløb

I arbejdet med børne- og ungepolitikken arbejder hele Center for Børn, Unge og Familie ud fra et børnesyn med afsæt i barnets lov samt et neurodidaktisk blik på kontakten med børn og unge og retter en fælles opmærksomhed mod barnets perspektiv, udviklingsforudsætninger og behovet for, at voksne tilpasser rammer og kommunikation uden at give afkald på deres ansvar.

Spil, skins og digital identitet

Temaet for SSP Dagen den **21. oktober, 2026** er i år *Pengespil og Gaming*. SSP sætter skarpt på forebyggelse af spilleafhængighed blandt uddannelsessøgende unge, da der gennem en årrække er oplevet en stigning i bekymringshenvendelser om pengespil. Også unges egne svar i Ungeprofilundersøgelsen underbygger, at pengespil fyldte for meget på ungdomsuddannelserne både i undervisningen og i pauserne i skoletiden.

Samtidig ser SSP behov for opmærksomhed tidligere i børnelivet, hvor køb af skins, belønningsmekanismer, popularitet og identitet kan væves sammen. Det er vigtigt at kunne skelne mellem almindelig deltagelse i digitale fællesskaber, risikofyldte spillemønstre og egentlig afhængighed. Årets SSP-dag vil derfor komme med bud på, hvordan forebyggelse på området bygges på dialog, digital dannelse og forældreinddragelse, og hvordan vi og vores samarbejdspartnere finder kvalificeret hjælp, når forbruget eller adfærden får alvorlige konsekvenser.

Sundhedspolitik om alkohol og nikotin

Sammen med Sekretariatet i Center for Sundhed og Omsorg og HelsingUng i Center for Særlig Indsats og Bolig bidrager SSP til at styrke kommunens sundhedspolitiske præventive arbejde i forhold til unges indtag af alkohol og nikotin. SSP's adgang til skoler, uddannelsesinstitutioner og ungemiljøer kobles sammen med sundhedsområdets viden og politiske spor, så forebyggelsen får både lokal relevans og organisatorisk gennemslagskraft.

Koordinatoren for sekretariatet fortæller, hvordan samarbejdet arbejder for kommunens vision 2030 om at skabe *attraktive uddannelsesmiljøer* gennem sunde rammer for børn og unge samt en øget social lighed i sundhed:

“Vi kan lykkes bedre, når vi gør det på tværs af centrene. Det giver større gennemslagskraft og mulighed for at tænke det ind i politikkerne.” - sekretariats koordinator Center for Sundhed og Omsorg

Fra elevdata til fælles handling

I 2026 indgår SSP Helsingør også i partnerskabssamarbejdet om udviklingen af en national børne- og ungesundhedsprofil. BørnUngeLiv oplyser, at udviklingsarbejdet løber fra 2026 til 2028 og skal skabe mere systematiske og standardiserede data om børn og unges sundhed og trivsel. SSP deltager desuden i et samarbejde mellem Det Kriminalpræventive Råd, Københavns Universitet og Aalborg Universitet om udviklingen af en ny kriminalitetspakke.

Begge spor kan løfte værdien af de elevdata, som kommunen gennem en årrække har indsamlet via Ungeprofilundersøgelsen i BørnUngeLiv. Målet er, at data i højere grad bliver bearbejdet, analyseret, gjort tilgængelige og omsat til konkrete indsatsmuligheder for skoler, uddannelsesinstitutioner, fagprofessionelle og politiske beslutningstagere. Det kræver samtidig fortsat tydelighed om datakvalitet, målgrupper og grænsen mellem lokale resultater og nationale sammenligninger.

Perspektivet i SSP-samarbejdet vil fortsat veksle mellem enkeltstående aktiviteter og at bidrage ind i endnu stærkere præventive netværk, hvor videndeling, tidligere reaktion, aktive forældre, bedre brug af data og samarbejder gør det muligt at forebygge i fællesskab.

SSP

FRIIDSPAS

BØRN OG UNGES ONLINE LIV

ALKOHOL

ÆRESRELATEREDE KONFLIKTER
OG NEGATIV SOCIAL KONTROL

RADIKALISERING &
EKSTREMISME

DIGITALE KRÆNKELSER

Find vores opdaterede
foldere og materialer
på ssp.helsingor.dk

RADIKALISERING & EKSTREMISME

NEGATIV SOCIAL KONTROL
ÆRESRELATEREDE
KONFLIKTER

FYRVÆRKERIRÅD